

EROUL MAIOR POST-MORTEM LEVÂRDĂ ALEXANDRU

*plutonier adjutant șef Eugen-Dorin SPĂȚARU**

S-a născut la 2 octombrie 1913 în localitatea Elisabeta Doamna, plasa Siretul de Jos, județul Roman (azi, localitatea Horia, județul Neamț), fiind fiul lui Constantin, agricultor, și Ioana. După absolvirea a patru clase primare în localitatea natală, a urmat șapte clase la un liceu civil din București, pe care l-a absolvit cu diplomă de bacalaureat în anul 1931.

În baza Deciziei ministeriale nr. 1302 din 16 septembrie 1931¹ a fost admis, începând cu 20 septembrie 1931, ca elev în anul I, în cadrul Școlii Pregătitoare de Ofițeri de Infanterie „Principele Carol” din Sibiu. A fost avansat succesiv la gradele de caporal la 1 februarie 1932 și sergent la 1 iulie 1932. În aprecierea făcută la absolvirea școlii, comandantul Companiei 4 elevi, căpitanul Gheorghe Iliescu consemna: *1. Aptitudini fizice: Înfrățire plăcută, fizic armonios dezvoltat. Sănătos. Capabil de eforturi foarte mari. Se prezintă cu multă prestață și autoritate în fața frontului. 2. Aptitudini militare: Dotat cu f. bune aptitudini militare în teren. Are ochiul câmpului format. Energic. Cu mult spirit de inițiativă. Cu multă voință. Caracter deschis. Trage f. bine cu armamentul infanteriei. 3. Capacitate: Element inteligent. Sesizează repede orice chestiune. Judecată f. bine dezvoltată. Cu bun spirit de metodă. Se aplică cu sârguință la studii. Cultura generală bine îndrumată. A dobândit cunoștințe profesionale solide, fiind pasionat după carieră. 4. Educație: Element f. disciplinat, manierat, sincer, f. bun*

* Inspectoratul de Jandarmi Județean Arad.

¹ Monitorul Oastei nr. 34 din 28 septembrie 1931.

camarad. Cu simțul datoriei din convingere. Dotat cu simțul onoarei. Are suficient spirit militar. Purtare f. frumoasă. Execută ordinele cu multă pricepere și punctualitate. 5. Nota finală calificativă: Element de nădejde; de va continua pe calea aceasta va deveni un ofițer de elită. Comandă foarte bine plotonul². Comandantul Batalionului de elevi, locotenent-colonel Panait Dumbravă conchide că este un foarte bun element și de nădejde. Va deveni un foarte bun ofițer instructor. Are frumoase însușiri pentru cariera sa³. Și comandantul școlii, colonelul Nicolae Macici a fost de acord cu aprecierile făcute.

A absolvit studiile cu media 7,49, fiind clasat al 90-lea din 456 de elevi. A fost avansat la gradul de sublocotenent, la 1 iulie 1933, în baza Î.D.R. nr. 1931 din 30 iunie 1933⁴ și repartizat în funcția de comandant de pluton în Batalionul 2 Infanterie ușoară cu garnizoana la Rădăuți, unitate aflată în subordinea Diviziei 2 Cavalerie.

În aprecierea de serviciu pentru perioada 1 noiembrie 1933 - 31 octombrie 1934, comandantul batalionului, locotenent-colonelul Vasile Crețoiu consemnează: *1. Aptitudini fizice: Fizic plăcut. Sănătos și robust pentru a putea face o campanie. Are bune cunoștințe de călărie și scrimă. Iubește sporturile. Ținuta corectă. În fața frontului se prezintă cu autoritate și prestanță. 2. Aptitudini militare: Deși tânăr ofițer, dovedește bune aptitudini în teren. Energic, cu mult temperament, însă cu sânge rece. Hotărât în acțiunile sale, cu multă voință și prevedere. Se bucură de o frumoasă inițiativă. Are multă putere de muncă, perseverență, concepția foarte clară pentru vârsta și experiența sa. Caracter deschis. 3. Capacitatea: Inteligent, cu multă judecată și bun simț. Memorie frumoasă. Spirit de observație foarte dezvoltat. Cultură generală, pe bună cale, în formație. Cunoaște suficient regulamentele, pentru experiența sa, aplicându-le judicios. Posedă bine instrucția armei. 4. Educația militară: Foarte disciplinat, cu autoritate și prestigiu. Pătruns de simțul datoriei, cu foarte multă bunăvoință în executarea însărcinărilor ce i se dau. Foarte bun camarad. Pătruns de spiritul militar, are curaj și curajul răspunderii, calitate ce-l onorează. Real, demn, perfect moral. Ofițer integru, cu frumoase maniere. Duce viață sobră, având o conduită prea frumoasă în toate împrejurările. Execută ordinele din convingere, bine și la timp, sincer. Drept cu camarazii și subalternii. 5. Îndeplinirea serviciului: Foarte activ și zelos în serviciu. A instruit un pluton T.R. cu foarte frumoase rezultate.*

² A.M.N.R., Fond nr. 3042, Direcția Cadre Învățământ, Nr. inv. 7392, Dosar nr. 34 (2 volume), Memoriu original Maior Levărdă Alexandru (în continuare, Memoriu), f. 9.

³ *Ibidem*.

⁴ Monitorul Oficial nr. 148 din 1 iulie 1933.

Data 4.IV.1934 a instruit și comandat un ploton în compania 1-a pușcași, asistând că posedă aptitudinile unui bun instructor și comandant de ploton. La școala ofițerilor în corp și la aplicațiunile în teren cu trupa a arătat aceleași frumoase calități de comandant de ploton, posedând și aplicând bine prescripțiunile regulamentare. Pe zona de concentrare și în aplicațiunile între garnizoane, a condus cu multă pricepere și autoritate compania de cicliști, întocmind bine și la timp lucrările cerute de situații. Foarte punctual în serviciu. 6. Relațiuni diverse: N-a fost pedepsit. N-are defecte, nici pasiuni. Promite mult pentru viitor. 7. Concluziuni: Ofițer foarte bun, de nădejde, cu cultura bine îndrumată și prea bine educat. Necesari instituției armatei. 8. Propuneri: Fiind în primul an de carieră, nu face obiectul nici unei propuneri⁵. Comandantul Infanteriei ușoare, generalul de brigadă Săvulescu, notează: Mențin aprecierile cdt. de batalion. Dacă ofițerul va călca cu nădejde pe drumul neted pe care a apucat, cred că va deveni un bun ofițer instructor și educator⁶.

În aprecierea de serviciu pentru perioada 1 noiembrie 1934 - 31 august 1935, comandantul batalionului consemnează: *Aptitudini fizice: Sănătos, rezistent, poate face în bune condițiuni campanie. Ținuta îngrijită. Iubește sporturile. Trage bine. 2. Aptitudini militare: Frumoase aptitudini în teren. Foarte energic și hotărât. Cu mult sânge rece. Cu multă voință și putere de muncă. Concepție clară. Caracter deschis. 3. Capacitate: Inteligent și cu bună judecată. Cu mult bun simț. Are memorie. Mult spirit de observare. Cultură generală: un an la filosofie. Cultura profesională în desvoltare. Cunoaște și aplică bine prescripțiunile regulamentare. Se ocupă mult cu studiile în timpul liber. Pe data de 1 sept. a început cursurile Școlii de Aplicație. 4. Educația militară: Disciplinat, cu multă bunăvoință. Simțul datoriei și al onoarei desvoltate. Bun camarad. Are curajul răspunderii. Cu multă demnitate, moral, modest. Cu bune maniere, ducând o viață sobră. Execută ordinele la timp și bine. Cu multă grijă pentru soldat și material. 5. Îndeplinirea serviciului: Depinde mult în serviciu. Dela 1.XI.934 - 1.IV.935 a fost instructor la T.T.R., muncind cu multă râvnă și dând bune rezultate. A avut totdeauna programele bine și la timp studiate. Dela 1.IV.935 a fost comandant de ploton la compania mitraliere, cu care ocazie a dovedit bune însușiri de instructor și comandant, realizând bune rezultate. A fost tot timpul prezent și punctual la serviciu. 6. Relațiuni diverse: N-a fost pedepsit. N-are vicii, nici pasiuni. Promite mult pentru viitor. 7. Concluziuni: Ofițer foarte bun, cu cultură generală și profesională bine îndrumată, bine educat. Ofițer necesar*

⁵ Memoriu, f. 10.

⁶ *Ibidem*.

instituției, pe care se poate compta. 8. Propuneri: Fiind nou în grad; nicio propunere⁷. Comandantul Infanteriei ușoare, consemnează: *Mențin aprecierile comandantului său direct. Sublocot. Levârdă este un bun ofițer instructor și educator. Am convingerea că va face școala de aplicație în bune condițiuni*⁸.

În baza Deciziei ministeriale nr. 493 din 22 iulie 1935⁹, cu începere de la 1 septembrie 1935 a urmat cursurile Școlii de Aplicație a Infanteriei de la Sibiu. În perioada 1 mai - 15 iulie 1936 a urmat cursul practic de specializare în armă la Centrul de Instrucție al Infanteriei, fiind apreciat de comandantul centrului, generalul de brigadă Vladimir Stavrescu, cu următoarele calificative: 1. *Categorii de instrucție: Cunoașterea armamentului și tragerile infanteriei – 7,87; Instrucție de luptă și aplicațiuni practice în teren – 7,65; Aptitudini militare în teren – 8,25.* 2. *Aprecieri asupra condiției și educației militare: a. Conduita foarte bună. b. Educația militară în cele mai alese.* 3. *Aprecieri generale asupra cunoștințelor profesionale și aptitudinilor militare în teren: a. Cunoștințe profesionale bune. b. Aptitudini ca instructor prea bune. c. Conduce plotonul și compania prea bine. d. În concluzie, în general, prea bine pregătit*¹⁰. A absolvit cursurile Școlii de Aplicație a Infanteriei cu media 8,37, fiind clasificat al 27-lea din 440 absolvenți.

Pentru perioada 1 octombrie 1935 - 31 august 1936, colonelul Hașiganu, comandantul Școlii de Aplicație a Infanteriei l-a caracterizat astfel: 1. *Aptitudini fizice: Înfățișare ostășească, sănătos, rezistent. Cu ținuta totdeauna corectă și îngrijită. Poate suporta greutățile campaniei.* 2. *Aptitudini militare: Temperament calm. Voință și hotărâre fermă pentru desăvârșirea cunoștințelor profesionale și îndeplinirea datoriei. Dotat cu foarte mare putere de muncă. Pronunțat spirit de inițiativă și prevedere. Caracter loial și de nădejde. În teren cu foarte bune aptitudini de comandant și instructor. Ofițer cu alese aptitudini militare.* 3. *Capacitate: Inteligență vie, combinată cu judecată clară și memorie foarte bună. În aplicații tactice pe hartă și în teren cu evidențiat mult spirit de observație și o temeinică cunoaștere și aplicare a principiilor regulamentare. Foarte ordonat și metodic în lucrări. Cultura generală în frumoasă dezvoltare. Cultura profesională foarte bine îndrumată. În timpul liber se ocupă temeinic în scopul cultivării sale militare și generale. La studii s-a aplicat foarte bine. Totdeauna foarte bine pregătit, obținând rezultate foarte*

⁷ *Ibidem*, f. 11.

⁸ *Ibidem*.

⁹ Monitorul Oastei nr. 14 - 15 din 1 septembrie 1935.

¹⁰ Memoriu, f. 9.

frumoase. Se evidențiază între camarazii din promoție, unde s-a clasat printre primii. Ofițer cu alese însușiri intelectuale. 4. Educația militară: Disciplinat, cu curajul răspunderii. Simțul onoarei și al demnității foarte pronunțat. Cinstit și sincer. Conduită perfectă și în afară de serviciu. Duce viață modestă. Foarte manierat și demn în societate și relațiunile cu camarazii. Camarad excelent. Ofițer cu foarte frumoasă educație militară. 5. Îndeplinirea serviciului: Ofițer de nădejde și încredere. 6. Relațiuni diverse: Foarte calculat și cumpătat în cheltueli. N-are defecte, nici vicii. 7. Concluzii: Ofițer cu foarte bune aptitudini și frumoasă educație ostășească. Foarte bine pregătit pentru gradul imediat superior. Cu perspectiva unei frumoase cariere. Ofițer foarte bun, necesar instituției. Merită a înainta¹¹.

După absolvirea școlii, a revenit pentru puțin timp în cadrul Batalionului 2 Infanterie ușoară. Comandantul batalionului, colonelul Crețoiu, pentru perioada 1 septembrie - 31 octombrie 1936, l-a apreciat astfel: *În perioada 2-a a comandat ploton de pușcași, iar în manevră, ploton de cicliști, dovedind în ambele situațiuni solide cunoștințe militare și prea bune aptitudini. Slt. Levârdă este un foarte bun ofițer, meritând a înainta la gradul de Locotenent¹².* Pentru perioada 1 noiembrie 1935 - 31 martie 1936, generalul de brigadă Alexandru Bădulescu, comandantul Infanteriei Ușoare (structură subordonată Inspectoratului General al Cavaleriei - n.a.), consemnează: *Mențin notele șefului său direct și nota mea din trecut. Merită a înainta la gradul de Locotenent¹³.* Și cel care va urma la comandă, generalul de brigadă Aurel Iliescu, pentru perioada 1 aprilie - 31 octombrie 1936, consemnează: *De acord. Un foarte bun ofițer destinat a ajunge departe de va continua tot astfel. Merită a înainta la gradul de Locotenent la vechime¹⁴.*

În conformitate cu Ordinul M.Ap.N. - Direcția Personalului nr. 34 din 1936, începând cu 1 octombrie 1936, a fost mutat în interesul serviciului, în cadrul Regimentului 53 Infanterie cu garnizoana la Ungheni, pe meleagurile Basarabiei.

În conformitate cu Ordinul M.St.M. nr. 12.482 din 23 ianuarie 1937 a fost detașat la Secția a 2-a din M.St.M. pentru a urma un curs de informații în perioada 1 - 15 martie 1937. În baza Ordinului M.St.M. nr. 14.659 din 12 martie 1937, după terminarea cursului, va reveni la unitatea de origine, pentru ca de la 1 aprilie 1937 să fie numit în funcția de ofițer cu cifrul și

¹¹ *Ibidem*, f. 12.

¹² *Ibidem*.

¹³ *Ibidem*.

¹⁴ *Ibidem*.

ofițer informator, îndeplinind și funcția de ofițer cu aprovizionarea regimentului.

Pentru perioada 1 noiembrie 1936 - 31 octombrie 1937, comandantul Regimentului 53 Infanterie, colonelul Pavel Seracin consemnează: *I. Aptitudini fizice: Sănătos, rezistent, poate suporta greutățile unei campanii. Ținuta ostășească și corectă. II. Aptitudini militare: Ofițer foarte muncitor, dotat cu voință și hotărâre fermă. Temperament calm cu mult sânge rece și prevăzător. În teren cu mult simț și spirit de orientare și conducere. Are frumoase aptitudini militare. III. Capacitate: Judecă clar și ia hotărâri judicioase în toate situațiile. Inteligent și ordonat în acțiunile sale. Posedă mult bun simț și spirit de metodă în predare. Se ocupă serios cu studiul profesional. Cultură generală foarte bine îndrumată, în timpul liber se ocupă serios cu studiul filozofiei pentru a da examen la facultate. Un ofițer cu alese însușiri intelectuale. IV. Educația militară: Ofițer cinstit și corect. Disciplinat, foarte punctual. Simțul onoarei și curajul răspunderii bine dezvoltate. Manierat, cu mult bun simț și foarte frumoasă educație militară. V. Îndeplinirea serviciului: Muncește cu mult zel, dând cele mai bune rezultate. VI. Ofițer modest fără defecte, duce o viață retrasă. VII. Concluzii: Ofițer foarte bun cu foarte frumoase aptitudini. Merită a înainta la gradul de Locotenent¹⁵. Comandantul Brigăzii 44 Infanterie, generalul de brigadă Constantin Gh. Ionescu notează: *De acord cu comandantul de regiment. Ofițer foarte demn și conștiincios, priceput, destoinic. A condus bine serviciul aprovizionării Regimentului, hrănind foarte bine oamenii și animalele corpului. Foarte corect. Foarte bun instructor. Ofițer studios. Mențin toate bunele note date de regiment și caracterizarea „Merită a înainta la vechime”¹⁶.**

În conformitate cu prevederile Î.D.R. nr. 260 din 31 ianuarie 1938¹⁷, pe data de 24 ianuarie 1938 a fost avansat la gradul de locotenent. De la 1 aprilie 1938 a fost desărcinat din funcția de ofițer cu aprovizionarea regimentului, fiind numit în funcția de comandant al plutonului transmisiuni din cadrul Companiei specialități.

La 17 iulie 1938, s-a căsătorit cu domnișoara Ecaterina C. Ionescu, la Biserica Buna-Vestire din Iași, în baza aprobării a Corpului 4 Armată nr. 3590 din 27 iunie 1938, studentă la Facultatea de Chimie din Iași¹⁸. La 21 septembrie 1940, la București, i se va naște unicul copil, Radu.

¹⁵ *Ibidem*, f. 13.

¹⁶ *Ibidem*.

¹⁷ Monitorul Oficial nr. 25 din 1 februarie 1938.

¹⁸ În calitate de Inginer chimist stagiar s-a clasat pe primul loc la examenul pentru o funcție de funcționar civil, fiind încadrată inginer la Serviciul Apărare contra Gazelor din

În Foaia calificativă pentru perioada 1 noiembrie 1937 - 31 octombrie 1938, comandantul regimentului consemnează: *I. Aptitudini fizice: Sănătos, rezistent, poate suporta greutățile unui război. Ținuta corectă și foarte îngrijită. Călărește bine. II. Energic și hotărât în acțiunile sale. Foarte muncitor, dotat cu multă putere de muncă. Voință fermă. În teren posedă mult spirit de orientare și spirit de conducere. III. Capacitate. Foarte inteligent, cu judecată clară și mult bun simț. Cultura profesională și-a însușit-o prin studiu aprofundat în gradul cel mai înalt, cunoscând și interpretând regulamentele la perfecție. Cultura sa generală la fel foarte dezvoltată, studiind intens filosofia pentru a se prezenta la examen la facultate. IV. Educația militară: Disciplinat, cu multă autoritate și prestigiu. Ofițer integru, foarte cuviincios și cu multă demnitate. Manierat, cu mult bun simț. Foarte bine educat. V. Îndeplinirea serviciului: Foarte activ, muncește din dragoste cu mult zel. În cursul acestui an, a comandat dela 1 aprilie pluton de transmisiuni, dela 1 iulie Compania de specialități cu mult tact și cu pricepere. A îndeplinit și funcția de ofițer cu informațiile pe regiment, achitându-se de însărcinările primite în mod strălucit și cu cele mai bune rezultate. VI. Relațiuni diferite: Foarte solid și modest. VII. Ofițer foarte bun. VIII. Propuneri: Nepropozabil¹⁹.*

La 1 noiembrie 1938 este numit în funcția de adjutant al regimentului și comandant al plutonului 2 din Compania a 3-a, păstrând și funcțiile de ofițer cu cifrul și informator, pentru ca, de la 1 aprilie 1939 să fie numit în funcția de comandant al secției 1 Brandt de 81,4 mm și numit comisar special, rămânând și adjutant al regimentului. La 1 iunie 1939 a fost din nou numit ca ofițer cu cifrul și ofițer informator, pentru ca, de la 1 noiembrie 1939, să fie numit la comanda Companiei Armament greu și comandă, îndeplinind totodată și funcțiile de adjutant al regimentului, ofițer informator și comisar special.

Pentru perioada 1 noiembrie 1938 - 1 aprilie 1939, colonelul Seracin consemnează: *Aprecierile mele asupra aptitudinilor, priceperii și muncii acestui ofițer trebuesc la superlativ afirmative din toate punctele de vedere. Acest ofițer a condus adjutantura, serv. de informații cum și instrucția plutonului de transmisiuni cu o deosebită pricepere, atingând cele mai frumoase rezultate din toate punctele de vedere. Lucrările sale de comandant de companie la aplicațiunile pe hartă au fost date ca exemplu din toate punctele de vedere. Ofițer de elită, cu cele mai frumoase calități și*

Ministerul de Război, la 1 aprilie 1944, pentru ca, la 1 aprilie 1946 să fie promovată în funcția de inginer ordinar clasa I.

¹⁹ Memoriu, f. 14.

speranțe pentru viitor²⁰. Cel care va urma la comanda regimentului, colonelul Constantin Caraman, pentru perioada 1 aprilie - 31 octombrie 1939, consemnează: *Prezentabil și foarte distins. Sănătos, poate suporta cu ușurință greutățile războiului. Practică sporturile în legătură cu cariera armelor. Are multă prestață în fața frontului și se impune prin frumosele calități ostășești. Ofițer de câmp. Se orientează foarte bine în teren. Fire aleasă sub toate raporturile, cu mult tact și prudență în orice împrejurare, ia hotărâri rezezi și conforme cu realitatea și ordinele superioare. Expeditiv în lucrări și foarte punctual în executarea ordinelor superioare. Are ordine în idei și în acțiune, lucrează cu metodă, ordonat și nu-i plac compromisiurile. Cultură militară deosebită, cultură generală superioară, se impune față de camarazii săi. Studiază mult și este la curent cu tot ce se scrie în domeniul militar. Disciplinat din convingere, foarte bun camarad. Nu are nici un viciu. Exagerat de modest, este un viu exemplu pentru educația camarazilor egali și mai mici în grad. A comandat secția de armament Brandt și a instruit recruții clasa 1939. La școala ofițerilor de rezervă și la școala instructorilor pe Regt. a luat parte ca profesor. A îndeplinit și funcția de Adjutant, ofițer informator și comisar special. S-a achitat în modul cel mai strălucit de toate însărcinările pe care le-a avut, datorită calităților sale excepționale. La inspecția primelor două subperioade, recruții de sub comanda sa s-au prezentat foarte bine pregătiți. A luat parte la aplicațiile din perioada a II-a unde a comandat secția Brandt și companie de pușcași întărită cu mitraliere. La aceste aplicații a dovedit că posedă principiile de bază ale regulamentului și le aplică judicios. Foarte bun gospodar, se ocupă de oamenii și animalele companiei cu mult interes. Pregătește pe subalterni și-i apreciază după justa valoare. Bun camarad, este iubit și apreciat. În ce privește îndeplinirea serviciului - este model de muncă și devotament pentru instituție. Nu cunoaște liniște puterea sa de muncă atunci când nevoia serviciului impune acest sacrificiu. Lucrează neîntrerupt zi și noapte cu o dragoste și bunăvoință demnă de orice laudă. Acest ofițer are calea deschisă către cele mai înalte trepte ierarhice, fiind înarmat cu calități excepționale. Anul viitor va merita să fie propus la alegere dacă se va menține la același nivel de pregătire. Concluzii: Un foarte bun ofițer. Nepropozabil²¹. Comandantul Brigăzii 44 Infanterie, generalul de brigadă Constantin Steffu notează: *Mențin în totul bunele note date de Comand. Reg. 53 Infanterie la cari nu am nimic de adăogat. Ofițer care prin felul de a se comporta în serviciu are dreptul să aspire la înaintare la alegere atunci**

²⁰ *Ibidem*, f. 15.

²¹ *Ibidem*, ff. 15 - 16.

când va fi satisfăcut condițiunile de vechime și stagiul cerute de L.Î.A. Pentru anul acesta nu face obiectul unei propuneri. Nepropozabil²².

A susținut examenul de admitere la Școala Superioară de Război, fiind declarat admis în baza Deciziei ministeriale nr. 513 din 30 mai 1940, pentru ca în baza Deciziei ministeriale nr. 598 din 14 iunie 1940 să fie detașat pentru a urma cursurile începând de la 24 iunie 1940. Din păcate, evoluția evenimentelor politice și militare de la granița de est a României, ultimatumul sovietic și ocuparea Basarabiei și Bucovinei de nord, a făcut ca detașarea să fie anulată la 27 iunie 1940, iar ofițerul a revenit la unitate, fiind mobilizat în baza Î.D.R. nr. 2135 din 27 iunie 1940.

În Foaia calificativă pentru perioada 1 noiembrie 1939 - 31 octombrie 1940, colonelul Caraman consemnează: *a. Aptitudini fizice: Distins ca înfățișare, prezentabil și sănătos. Practică sporturile și este un foarte bun trăgător cu armamentul infanteriei. Ținută foarte îngrijită. Cu multă prestață în fața trupei, cu foarte bune aptitudini fizice. b. Aptitudini militare: Ofițer de câmp, dotat cu cele mai bune aptitudini de comandă: energie, hotărât, cu multă inițiativă și voință. Temperament activ, extrem de muncitor și perseverent. Concepție aleasă. Caracter distins. Cu foarte bune aptitudini militare. c. Capacitate: Inteligență vie, judecă f. bine; clar și foarte precis în exprimare. Cu mult bun simț. Cu multă ordine în idei și în activitate. Lucrează cu metodă și cu un mare randament. Este licențiat în litere și filozofie. Cu o foarte frumoasă cultură profesională. Ofițer foarte studios. Stăpânește foarte bine instrucția armei și o aplică cu mult folos. Ofițer foarte capabil. d. Educația militară: Disciplinat din convingere, foarte conștiincios în serviciu. Cu multă autoritate și prestigiu. Se impune mai mult prin cunoștințele sale militare și calitățile sufletești. Foarte bun camarad. Are curajul militar și curajul răspunderii. Este adevărat ofițer de carieră. Demn, moral și integru. Prea modest. Conduită f. frumoasă în toate ocaziunile. Foarte expeditiv în lucrări și executarea ordinelor. Sincer și drept. Cu o foarte bună educație militară. A comandat Compania de comandă de la 1.XI.1939 - 1.IV.1940. Totodată a condus și următoarele birouri: Adjutantură, Mibilizarea și consiliul de disciplină. Disciplina și pregătirea de războiu a unității foarte bună. Cunoaște în mod cu totul temeinic principiile de întrebuințare a infanteriei și celorlalte arme și are deosebite aptitudini tactice. Dotat cu prea frumoase calități de instructor și comandant. Locot. Levărdă a exercitat asupra ofițerilor săi o influență binefăcătoare pentru pregătirea lor de războiu. Nu-i plac riscurile nici în viață nici pe câmpul de manevră, motiv pentru care cred că acest ofițer nu*

²² *Ibidem*, f. 15.

va greși niciodată în carieră. Prezentat anul acesta pentru prima oară la examenul de admitere la Școala Superioară de Război, a reușit deși a pregătit acest examen în zilele libere. Locot. Levârdă Alex. Este un ofițer vrednic, în toată accepția cuvântului, pasionat de carieră în cel mai înalt grad și preocupat numai de dorința de a-și îndeplini datoria cât mai bine. Acest ofițer tinde către cele mai înalte trepte ierarhice, pe care le va atinge, sunt sigur, pentru că are calități superioare. Credință tare, voință neînfrânată și nici un defect. Îndeplinirea serviciului: foarte bine. f. Relațiuni diferite: Nu a suferit pedepse. Concluziuni: Foarte bun ofițer. Nepropozabil²³.

A fost demobilizat la 15 noiembrie 1940 în baza Î.D.R. nr. 3798 din 12 noiembrie 1940. În baza Deciziei ministeriale nr. 513 din 1940 și a Ordinului M.St.M. nr. 3085 din 1940, ofițerul va fi detașat pentru a urma cursurile Școlii Superioare de Război începând cu 15 noiembrie 1940. La 1 decembrie 1940, în confomitate cu Ordinul Armatei a 4-a nr. 70.363 din 1940, locotenentul Levârdă a fost mutat în interesul serviciului în cadrul Grupului 7 Grăniceri Pază cu garnizoana Alba Iulia, unde fusese mutat de la Baia Mare, în urmă cedării nord-vestului Ardealului.

Pentru perioada 1 noiembrie 1940 - 5 iulie 1941, colonelul Constantin Eftimiu, directorul de studii al Școlii Superioare de Război consemnează în Nota de carnet: *Puțin prezentabil ca înfățișare, însă sănătos și rezistent. Temperament ponderat, cu multă voință. Extrem de muncitor și expune cu metodă și multă măsură. Are o pregătire solidă. La aplicațiuni și cursuri a obținut frumoase rezultate. Disciplinat din toate punctele de vedere. Element foarte serios, cu prea bune aptitudini de ofițer de Stat Major*²⁴.

În baza Ordinului M.St.M. nr. 1969 din 1941, în perioada 5 iunie - 15 noiembrie 1941 a fost trimis în stagiul în calitate de comandant de pluton pușcași în cadrul Companiei a 6-a instrucție din Batalionul Instrucție Brașov din cadrul Grupului 7 Grăniceri pază, ulterior fiind numit la conducerea Biroului Instrucției și Informațiilor. În baza Î.D.R. nr. 1798 din 21 iunie 1941²⁵ a fost mobilizat, odată cu intrarea României în război, pentru eliberarea teritoriilor ocupate de U.R.S.S. Începând de la 15 noiembrie 1941 va urma cursurile anului II al Școlii Superioare de Război.

Pentru perioada 5 iunie - 15 noiembrie 1941, comandantul Grupului 7 Grăniceri Pază, colonelul Dumitru Șunda consemnează: *1. Sănătos și foarte rezistent pentru a suporta greutățile campaniei. Are o înfățișare*

²³ *Ibidem*, ff. 17 - 18.

²⁴ *Ibidem*, f. 19.

²⁵ Monitorul Oficial nr. 145 din 22 iunie 1941.

distinsă ca și ținuta sa. Trage bine cu tot armamentul infanteriei. Aptitudini fizice foarte bune. 2. Ofițer înzestrat cu un simț tactic foarte dezvoltat, orientându-se repede și bine în teren, dela care știe să tragă cele mai mari foloase în vederea executării unei misiuni. Nu precupește munca și perseverent în acțiuni. Plin de inițiativă și cu caracter destins. 3. Judecă solid și este dotat cu o inteligență vie. Foarte metodic în acțiuni și în lucrări. Are un spirit remarcabil de organizare, iar lucrul său are un mare randament. Are o foarte bogată cultură generală, fiind licențiat în litere și filozofie. Posedă deasemenea o frumoasă și foarte temeinică pregătire profesională. Cunoaște și aplică, foarte bine și judicios principiile regulamentare ale tuturor armelor și s-a pus repede la curent cu noile procedee de luptă, prevăzute în Instrucțiunile M.St.M. Este un ofițer foarte capabil a instrui în mod desăvârșit un ploton și a conduce ireproșabil o Companie pe câmpul de luptă. 4. Ofițer foarte disciplinat și inspiră mare încredere. Are un mare ascendent asupra subalternilor și chiar camarazilor săi de același grad. Foarte devotat serviciului unde depune o mare conștiinciozitate. Un patriot fanatic și își iubește cu pasiune neamul și țara. Plin de demnitate, integru și de o corectitudine exemplară dovedită ca ofițer popotar. Foarte modest și foarte bine educat din toate punctele de vedere. Ofițer moral. 5. A instruit și comandat un ploton pușcași din Compania 6 Gr. Instrucție, în subperioada grupei de luptă și a plotonului, Locot. Levărdă a conceput, organizat și condus cu foarte mare pricepere și metodă exercițiile tehnice aplicând cu multă logică principiile regulamentare, precum și noile procedee de luptă. A scos foarte utile învățăminte pentru comandanții de grupă și ploton relevând și desăvârșind instrucția practică a executanților. În subperioada Companiei, ofițerul a comandat cu energie chiar și cu mare îndemânare Compania de pușcași, dovedind că cunoaște foarte bine întrebuințarea tehnico-tactică a armamentului și principiile regulamentare ale armei. În calitatea sa de șef al Bir. Instr. potrivit directivelor primite dela Regt. a întocmit judicioase pentru instrucția plotonului specialiștilor și a plotonului grăniceri călări. A urmărit în aceeași calitate desfășurarea instrucției în regt. și complectarea materialului necesar instrucției de luptă și aceea a tragerei. Cunoaște aprofundat caracteristicile armamentului și întrebuințarea lui atât cel al infanteriei cât și al celorlalte arme. În calitatea sa de ofițer cu informațiile, a pus la curent lucrările acestui birou, care în lipsă de ofițer rămăsese în urmă. A redactat cu mult fond și claritate buletine informative lunare, relevând evenimentele care interesau comandamentele superioare. Sintezele cu care încheia aceste lucrări erau reale și de o claritate deosebită. Concomitent a ținut la curent unitățile regimentului cu evenimentele demne

de relevat tinzând la formarea contrainformativă a ofițerilor și trupei. Valoarea subunităților instruite și comandate de Locot. Levârdă Alex. sub raportul disciplinei, educației și pregătirii este foarte bună. Aceiași caracterizare se aplică și pentru modul cum a știut să conducă biroul Instrucției și Informației. 6. Relațiuni diferite: Promite a face o carieră dintre cele mai bune. 7. Concluziuni: Locot. Levârdă este un foarte bun ofițer, foarte cult și de mare nădejde. 8. Propuneri: Merită a înainta la gradul de căpitan „la alegere”²⁶.

Și comandantul Sectorului II Grăniceri, colonelul Marcel Ionescu notează: *De acord cu frumoasele aprecieri ale Comandantului său de regiment. Locot. Levârdă Alex. în calitate de comandant de pluton de recruți s-a afirmat ca un foarte bun instructor și cu frumoasă pregătire profesională. Plutonul său a fost foarte bine instruit, iar la aplicațiunile în teren, a făcut dovadă că poate comanda și face f. bine instrucția unei companii. Ofițer cu o temeinică pregătire profesională și cu un foarte frumos fond moral. Muncitor priceput și foarte conștiincios în îndeplinirea serviciului. Ofițer de nădejde. Merită a înainta la gradul de Căpitan la alegere*²⁷.

Pentru perioada 1 noiembrie 1941 - 10 iunie 1942, șeful grupei I din anul II al Școlii Superioare de Război, locotenent-colonelul Vasile Vamanu îl apreciază astfel: 1. Sănătos și rezistent. Are o înfățișare plăpândă, care s-a desmințit în eforturile fizice suportate la școală. 2. Posedă frumoase aptitudini intelectuale. Are o bună cultură generală și profesională. Deși tânăr este un ofițer serios și de nădejde. A întocmit lucrări foarte frumoase ca formă, gândit și bine documentate. A muncit continuu și cu multă pasiune. 3. Are o concepție și o logică strânsă, este înflențat însă și de detalii, lucru datorit tinereții. Nu are un prea desvoltat spirit de creație, dar dacă i se încredințează o lucrare, o duce pe drumul cel mai bun până la sfârșit. 4. A luat, atât în clasă cât și pe teren, hotărâri juste pe care le-a argumentat valabil. 5. Deși tânăr ofițer, are o bază de disciplină și seriozitate, solidă. Posedă în modul cel mai profund simțul datoriei. Este demn și pune mult devotament în relații cu camarazii. 6. Și-a asumat toate cunoștințele în Școala Superioară de Război „bune”. Sunt convins că va deveni un bun ofițer de Stat Major. Poate fi utilizat cu mai mare folos la B[iroul] 1 și B[iroul] 4²⁸. Șeful anului II din cadrul școlii, locotenent-colonelul Mircea Brătănescu notează: *De acord cu aprecierile șefului de grupă. Lt. Levârdă Alexandru a muncit stăruitor în cursul celor 2 ani de*

²⁶ Memoriu, ff. 20 - 21.

²⁷ *Ibidem*, f. 20.

²⁸ *Ibidem*, f. 22.

școală de războiu, parvenind a o absolvi în condițiuni „bune”. Poate fi întrebuițat cu bune rezultate al unei M.U. cu deosebire la B[iroul] 1 și B[iroul] 4²⁹. Directorul de studii al Școlii Superioare de Război, colonelul Eftimiu, consemnează: *Conștiincios, metodic și ordonat. Este bine pregătit*³⁰. Și comandantul Școlii Superioare de Război, colonelul adjutant Alexandru Pastia consemnează: *Lt. Levârdă s-a distins prin muncă, seriozitate și metodă în lucru. Și-a asumat bine cunoștințele predate în Ș.S.R. A absolvit cursurile cu calificativul bine. Va deveni un bun ofițer de stat major, cu aptitudini deosebite pentru biroul 4*³¹.

În conformitate cu Ordinul M.St.M. nr. 7762 din 1942, la 12 iunie 1942 a fost „vărsat pentru mobilizare”, iar de la 15 august 1942, a fost mutat în Regimentul 16 Dorobanți Baia „Mareșal Iosif Pilsudski” din Fălticeni, fiind numit în funcția de șef al Biroului Operații.

În conformitate cu Î.D.R. nr. 3190 din 9 noiembrie 1942, a fost avansat la gradul de căpitan cu data de 1 noiembrie 1942.

Pentru perioada 15 iunie - 31 octombrie 1942, comandantul Regimentului 16 Infanterie, colonelul Ioan Mihail consemnează: *Fiind absolvent al Ș.S.R. i-am încredințat funcțiunea de ofițer cu operațiile de care s-a achitat în mod ireproșabil. În perioada I-a de instrucție a recruților și în perioada concentrării regimentului pentru deplasarea pe zona de operațiuni mi-a fost de un real ajutor pentru conducerea instrucției ofițerilor, subofițerilor și trupei precum și pentru executarea tragerilor de instrucție și luptă cu tot armamentul infanteriei. Foarte inteligent. Judecată clară și logică. Memorie foarte bună. Cultură generală aleasă, iar cea profesională complectă și solidă. Disciplinat. Cu prestigiu. Are foarte dezvoltat simțul îndeplinirii datoriei. Muncește din convingere, cu râvnă, fără preget și fără să aștepte îndemn. Bun camarad. Simțul onoarei dezvoltat în cel mai înalt grad. Curajos. Are curajul răspunderii și personalitate. Devotat instituției, Țării și Neamului. Leal și demn față de camarazii și șefii săi. Moral. Integru. Modest și manierat. Execută ordinele la timp și fără să le interpreteze sau comenteze. În perioada deplasării regimentului pe zona de operațiuni și în operațiunile premergătoare intrării regimentului pe front mi-a fost un colaborator neprețuit. Cu deosebită satisfacție am constatat că se orientează în teren cu ușurință remarcabilă, are simțul tactic foarte dezvoltat, iar ordinele de operații le redactează cu foarte mare claritate, precizie și scurte. În concluzie, Lt. Levârdă este un prea bun ofițer, foarte cult, foarte educat, care face cinste instituției și pe*

²⁹ *Ibidem.*

³⁰ *Ibidem.*

³¹ *Ibidem.*

care se poate compta în orice împrejurare. Având vechimea în grad, stagiul la trupă, iar stagiul pe front în curs, cu toată convingerea îl propun. „Merită a înainta la alegere”³².

Și comandantul Infanteriei Diviziei 7 Infanterie, colonelul Corneliu Serghievici consemnează laudativ: *De acord cu frumoasele aprecieri ale comandantului de regiment. Ofițer absolvent al Ș.S.R. foarte bine pregătit, cu frumoase aptitudini militare, bine educat și foarte capabil. A adus foarte frumoase servicii regimentului în calitate de șef al biroului operații, atât în garnizoană cât și după plecarea pe front, fiind de un real folos comand. său de Regt. A fost caracterizat că merită a înainta la alegere de C.S.A. pe anul 1942/1943 și dat fiind dotarea și aportul real al ofițerului față de instituție, îl propun că, merită a fi înaintat la gradul de căpitan „la alegere”³³.*

În perioada 23 iulie - 20 septembrie 1942, a avut loc concentrarea și pregătirea pentru plecarea regimentului în zona de operații. La 20 septembrie, efectivele regimentului compuse din 69 ofițeri, 70 subofițeri și 2211 trupă, s-au îmbarcat în garniturile de cale ferată cu destinația inițială Cernăuți, trecând Nistrul pe la Târnopol, la 22 septembrie 1942. Urmând itinerariul Pruskurov-Zmerinka-Vinnica-Fastow-Bobrowskaja-Aleksandrija-Awdejewka, pentru ca, mai apoi, să cantoneze în Iassyowataja și Charzysk, la nord de Rostov. După regruparea efectivelor și o scurtă perioadă de odihnă, la 17 octombrie s-a trecut Donețul, prin dreptul orașului Kamensk, și s-a continuat marșul spre Cotul Donului.

Ajuns în zona de operațiuni, la 23 octombrie 1942, regimentul a trecut inițial în rezerva Diviziei 7 Infanterie, pentru ca, la 31 octombrie 1942, să fie trimis spre sectorul Werch-Kruschilin. Nu a ajuns aici, pentru că a primit ordin de dislocare într-un alt sector al frontului, cu misiunea de interzicere a pătrunderii inamicului în zona văilor Akdreev-Krisaja-Semenowka. Primele confruntări ale regimentului au avut loc la 11 noiembrie 1942, când pozițiile acestuia au fost bombardate de aviația sovietică.

În dimineața zilei de 19 noiembrie 1942, s-a declanșat teribila ofensivă sovietică de la Cotul Donului care a lovit frontul Armatei a 3-a române, unitățile acesteia începând să cedeze în fața atacurilor tancurilor, infanteriei și cavaleriei sovietice. Regimentul a primit ordin să se deplaseze spre Dubowskoj, pentru a opri înaintarea sovietică spre Valea Zuzkan. Sovieticii au atacat cu numai puțin de trei batalioane însoțite de blindate, frontul Batalionului 1, făcând ca efectivele Companiei 1 să se retragă, periclitanți poziția regimentului. În această situație, căpitanul Levârdă

³² *Ibidem*, f. 23.

³³ *Ibidem*.

Alexandru, din proprie inițiativă, se deplasează urgent în sectorul companiei, reușind ca prin măsurile luate, dar și prin eroismul legendar, să restabilească poziția și să respingă atacul inamic.

Atacurile trupelor sovietice s-au succedat cu înverșunare în noaptea de 20/21 noiembrie, trupele române fiind supuse unei presiuni extrem de puternice, reușind să încercuiască compania de aruncătoare de 120 mm. În această situație disperată, a fost introdusă în luptă ultimele rezerve ale regimentului, compania de pionieri comandată de locotenentul Ioan Fătu, viitorul Erou de la Păuliș din septembrie 1944, și plutonul de cercetare călare comandant de sublocotenentul Vasile Solcanu, care va fi nimicit în întregime, în frunte cu comandantul său. Locotenentul Fătu va fi grav rănit și evacuat. Sacrificiul acestor subunități în frunte cu comandanții acestora, a făcut ca inamicul să fie oprit, iar unele subunități din regiment să se retragă spre Topkilog, fiind salvate de la încercuire și nimicire.

Aflat în fruntea unui asemenea grup, la 21 noiembrie 1942, căpitanul Levârdă Alexandru va cădea eroic la datorie pe timpul retragerii. Și prin jertfa sa, o parte a regimentului a fost salvată. Din păcate, trupul ofițerului nu a putut fi evacuat de pe câmpul de luptă, el zăcând, probabil, alături de mulți Eroi ai Neamului Românesc, fără cruce la căpătâi, undeva în imensitatea câmpului de bătălie de la Cotul Donului.

Deși nu mai era în viață, în urma Hotărârii Comitetului de Stat Major concretizată prin Procesul-verbal nr. 2 din 5 ianuarie 1942 și în baza Ordinului M.St.M. nr. 12.368 din 31 martie 1943, la 8 aprilie 1943 a fost confirmat "Ofițer de Stat Major". Pentru faptele excepționale de arme săvârșite pe câmpul de luptă, în conformitate cu Î.D.R. nr. 1723 din 21 iunie 1943³⁴, a fost avansat la gradul de maior post-mortem, pe data de 21 noiembrie 1942.

Pentru activitatea sa militară, pentru faptele de arme săvârșite pe câmpul de luptă și pentru sacrificiul suprem, a fost decorat cu numeroase ordine și medalii: Medalia „Centenarul Regelui Carol I” (Î.D.R. nr. 1915 din 9 mai 1939), Ordinul „Coroana României” în grad de Cavaler (Î.D.R. 1906 din 8 iun. 1940) și Ordinul „Mihai Viteazul” clasa a III-a, post-mortem, *pentru curajul deosebit, energia și spiritul de jertfă de care a dat dovadă pe timpul luptelor grele din regiunea Topkilog-Blinowskuj, din zilele de 20 și 21 noiembrie 1942. În calitate de șef al Biroului Operații al regimentului, a mers din proprie inițiativă în linia întâia îndemnând ostașii la rezistența cea mai crâncenă; a contraatacat de trei ori cot la cot cu ostașii pentru despresurarea P.C. al regimentului și recucerirea poziției aruncătoarelor*

³⁴ Monitorul Oficial nr. 143 din 23 iunie 1943.

de 120 mm și a artileriei. În cursul ultimului contraatac cade rănit mortal de focurile armelor automate inamice. (Î.D.R. nr. 3266 din 20 decembrie 1943).

Eroul Căpitan Levârdă Alexandru³⁵

Păliseră frunzele, când un tânăr ofițer, cu o ținută mândră, având pe piept insigna de ofițer de Stat Major, bătea scurt la ușa cabinetului comandantului unui regiment de dorobanți.

Elegant în mișcări, cu privirea ageră, distins în întreaga lui înfățișare, făcea dela început, asupra celor care-l cunoșteau, o impresie deosebit de bună. Cunoscându-l mai bine, ajungeai să-l prețuești, să-l admiri și mai mult pentru frumoasele lui calități sufletești.

Încredințându-i-se comanda biroului instrucției, el începu a munci sârguitor pentru simplificarea programelor în vederea unei cât mai bune și mai grabnice pregătiri a ostașilor... Și, într-adevăr, folosul muncii lui se văzu în curând în gradul înaintat de pregătire tehnică și morală a ofițerilor și ostașilor, care primiseră botezul focului și care în curând aveau să intre din nou în luptă.

În ziua de 19 Noemvrie 1942, un țârâit prelung de telefon se auzi în camera cpt. Levârdă.

-Domnul colonel a plecat în inspecție! răspunse căpitanul Levârdă și îmi asum răspunderea întregii operațiuni pe care o ordonați...

În mai puțin de jumătate de oră, toate ordinele pregătitoare erau semnate și agenții, telefoniștii, toți erau în funcțiune.

La orele 11, batalionul I și companiile înaintate, eșalonate, porneau în marș ... Vântul rece îngheța zăpada, care scârțâia sub picioare, pe drumul care abia se cunoștea, în marșul spre necunoscut al regimentului ...

Căpitanul Levârdă, lângă comandantul regimentului, cu harta în mână, verifică mereu drumul ...

Noaptea se lasă mai curând ca de obicei ...

Pe la orele 11 din noapte, căpitanul Levârdă porni călare, înaintea regimentului și, după un drum anevoios, ajuns la „Ferma Frunza”, comandantul batalionului de asalt, care se afla aici, îl iniție asupra situației și a terenului, după care el instalează imediat unitățile pe poziție, în condițiuni deosebit de grele, din cauza întunericului, a zăpezii și a bălăriilor ... Luptând cu oboseala fizică el se duce până în prima linie, instalează batalionul de acord cu comandantul acestuia, instalează armamentul greu pe

³⁵ *Fapte de arme*, Editura Gorjan, București, 1943, pp. 83 - 87.

poziție, după care se întoarce la regiment, vesel și plin de optimism înviorător.

A doua zi, la controlul dispozitivului, n-a fost nevoie să se schimbe nici o armă automată din locurile în care fuseseră așezate în timpul nopții de căpitanul Levârdă.

În aceeași zi, pe la orele patrusprezece, puștile mitraliere din linia întâia încep să pârâe.

Se comunică la telefon că rușii atacă. Căpitanul Levârdă, la telefon, cere mereu informații ... La un moment dat, el lasă telefonul și o ia la fugă, peste câmp, înainte, pentru ca, puțin mai târziu, în receptorul în care vorbise el până atunci, să i se audă glasul venit de departe, raportând comandantului regimentului.

-Rușii au intrat în sectorul companiei 1-a. Comandantul ei este rănit. Domnule colonel, aprobați să intervin cu rezerva batalionului ...

-Căpitan Levârdă, aprob propunerea numai să iasă totul bine, strigă emoționat, colonelul.

În fruntea companiei de rezervă, cu o lopată în mână, în alta cu pistolul, căpitanul Levârdă strigă ostașilor:

-Înainte băeți, nu vă lăsați! Înainte, băeți! Ura! Ura!

Elanul ostașilor români zăpăcește pe inamic. Lupta este tot mai grea, crește tot mai mult în înverșunare. Ostașii români, cu armele lor, fac părții în rândurile dese ale bolșevicilor, care încep să se retragă. Mulți rămân însă, în rândurile românilor, prizonieri ... Inamicul este respins și meritul este, în cea mai mare parte, al căpitanului Levârdă, care intervenise la timp ...

În ziua de 21 Noemvrie 1942, o ceață groasă acoperă pământul înălbit și înghețat ... Pela orele patru și jumătate, în linia întâia se aud focuri dese de pușcă, puști mitraliere și mitralieră ... Inamicul atacă de data aceasta cu forțe foarte mari ... Vin valuri după valuri și, oricât ar secera, armele automate nu mai prididesc. Ultimul ploton de rezervă al batalionului I fusese și el trimis la contraatac ...

Nerăbdător, îngrijorat, căpitanul Levârdă nu poate sta locului și pleacă spre postul de comandă al batalionului I, dar în drum este oprit de comandantul regimentului, care-și dă seama că, dacă-l lasă, acum, va pierde pe unul din cei mai buni ofițeri ...

Cu tot focul puternic al ostașilor români, bolșevicii înaintează. Compania de pionieri din rezerva regimentului, contraatacă, cu tot elanul, reușind să oprească pe ruși pentru un moment ... căci puțin mai târziu s-aude hurea tancurilor, care au început să se strecoare pe flancurile batalionului și în centru, îndreptându-se spre postul de comandă al regimentului ...

Rușii atacă din nou. Comandantul batalionului, maiorul Dumitrescu cade la datorie, ca un erou, în timp ce-și îndemna ostașii la rezistență. Situația e disperată. Contraatacă și plutonul de cercetași călări în frunte cu viteazul sublocotenent Solcanu, care cade și el ...

Postul de comandă este în primejdie ... În fața acestei situații, nimeni nu dă înapoi. Vor lupta până la ultimul om, dar vor salva onoarea regimentului ...

Din proprie inițiativă a comandantului său, contraatacă și plutonul de transmisiuni. Cu o pușcă mitralieră, în fruntea grupei de telefoniști, comandantul samănă moartea în rândul inamicului. Când un glonte îl lovește, el cade strigând: Trăiască România!

Contraatacă acum și grupul de comandă al artileriștilor, tunarii și chiar răniții care mai pot lupta ... Ultimul contraatac se pare că are efect: rușii se opresc ...

Tancurile însă, nu. Ele se apropie, tunurile noastre anticar trag. Sunt însă depășite. Postul de comandă este amenințat.

Căpitanul Levârdă Alexandru urmărea acțiunea dela postul de comandă, căci trebuia să primească rapoarte și să raporteze, să primească ordine și să le transmită mai departe ...

Când, însă, apare primul tanc în apropierea postului de comandă împrăștiind morți, el aruncă receptorul în mâna unui ostaș de lângă el și luându-și câțiva ostași din grupul de comandă, se repede spre el, strigând:

-Pe el, băeți, înainte băeți!

Se reped ca leii, înainte, dar focul ucigător al monstrului îi răpune unul câte unul, pe cei din jurul căpitanului Levârdă.

Printre bătălii se vede alergând acum spre car un singur om. Voința și dârzenia lui e mai tare decât oțelul fiarei care vine ... A ajuns lângă el ... Mâna cu pistolul caută crenelul și voința dârză a omului învinge: carul se oprește ... Victoria e de partea căpitanului Levârdă ...

În clipa aceea însă, un glonte venit din negurile necunoscutului, ca o misivă a destinului crud, îl lovește, culcându-l la pământ. Într-o secundă, lângă insigna de stat major al ofițerului, a înflorit trandafirul roșu de sânge, ca o decorație răsplătitoare a celei mai glorioase morți ...

Așa a murit, ca un erou de legendă, căpitanul Levârdă Alexandru, dintr-un regiment de dorobanți, înveșnicind cu numele lui simbolul vitejiei românești, care luptă pentru dreptatea și ființa Neamului ...

MAJOR (POST-MORTEM) AND HERO LEVÂDĂ ALEXANDRU

-abstract-

Key Words: Alexandru Levârdă, World War Two, Eastern Front, Don` bend.

Major Alexandru Levârdă (1913-1942) served in Units of Light Infantry, border guard and infantry, where he let an excellent impression. Officer in perspective, he graduated the Military Academy in 1942, he participated to the battles of Cotul Donului, as head of the office of operations of Regiment 16 Dorobanti Baia „Mareşalul Iosif Pilsudki”. He died in service in 21th November 1942. He was promoted to the rank of Major and awarded post-mortem with the „Mihai Viteazul’ Order.